

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 0 1 1 9 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK NA NARODNO MEŠANEM OBMOČJU V PREKMURJU

Izpitna pola 3

Daljši pisni sestavek (400–600 besed)

Petek, 11. junij 2010 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in enojezični slovar.

Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

Priloga z izhodiščnim besedilom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje navodila za pisanje daljšega pisnega sestavka, ki naj obsegajo od 400 do 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 35.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z nič (0) točkami. Osnutek daljšega pisnega sestavka pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

Izhodiščno besedilo k Izpitni poli 3

Suzana Tratnik: Česa nisem nikoli razumela na vlaku. (odlomek)

Suzana Tratnik: Česa nisem nikoli razumela na vlaku: Študentska založba, 2008. 129–30.

Sicer pa je bil tisti prvi dan z mojstrico v hiši presneto dolg. Ker je Vanja lahko samo kaj nekoristno prekladala v tesni kuhinjski niši ali pa v sobi listala časopise in kadila. Pomislila je, da bi poklicala svojo nesrečno prijateljico, kje je dobila to zverino od mojstrice, ki se tako neznansko spozna na vse. Nekako bi se morala pozanimati, ali ji bo Hilda za vsa ta silna nenaročena popravila izstavila tak račun, da jo bo spet zalila rdečica.

Pozno popoldne se je le previdno odpravila v kopalnico, pri čemer je na hodniku še vedno visoko dvignila nogo, čeprav zdaj podaljška ni bilo več, ker so bile že skoraj vse ostale vtičnice v stanovanju popravljene. Ustavila se je pri vratih kopalnice, se naslonila na podboj in si med iskanjem pravih besed, s katerimi bi se pozanimala, kdaj bo konec teh mojstrskih posegov, privoščila nekaj trenutkov potuhnjenega opazovanja. Mojstrica je čepela nad kotličkom, razstavljenim na tleh, si zatopljeno ogledovala sestavine, kakor da bi proučevala, kaj sploh kam paše, čeprav je le brisala vsak delček posebej s filigransko natančnostjo. Nazadnje je vzela še vrvico, jo nežno stegnila in položila zraven kotlička, kakor da bi si na tleh naredila strateško skico za nadaljnje delo. Prizor je spominjal na tihožitje za koledar s fotografijami na temo ekološke rabe vode v hiši. Ko je Hilda segla po škatli cigaret, so ji modre delavske hlače zlezle še nižje, tako da je zarežal razporek med čvrstima ritnicama.

»Lepo, ne?« je Hilda nenadoma dvignila glavo in strmo pogledala v Vanjine oči.

»Kaj pa? «

»Ja, to, kadar ima človek končno vse dele, ki se jih da sestaviti v neki red. Potem si že na dobrì poti. «

Vanja si ni mogla niti predstavljati, da bi bilo v njenem stanovanju mogoče kar koli spraviti v red, kaj šele sestaviti kotliček tako, da bi še kdaj pravilno deloval.

»A sploh kaj bo iz tega?« je vlijudnostno vprašala.

»A če kaj bo iz tega? Če boste malo potrpela, mogoče še kaj bo. Že tri debele ure delam na tem.« Zdaj je bila pa še užaljena. Iz neznanega razloga Vanja pred njo še besed ni več znala izbrati tako, da bi jih sestavila v kakšen smiseln in povsem običajen stavek. Zato ni vedela, kaj še sploh sme reči vodovodarki z dobrim ritnim razporkom, kadar njen delo tako razvrednoti z olikanu butastim vprašanjem. Potem se je nemudoma potolažila s tem, da je nenazadnje ta preklemana Hilda ni vprašala niti tega, ali sme kaditi v njeni kopalnici.

Prazna stran

Česa nisem nikoli razumela na vlaku

Človeški faktor

Predstavite osebi iz odlomka in njuno medsebojno razmerje. Kaj ustvarja napetost v komunikaciji med njima v priloženem odlomku, zakaj se Vanja ob Hildi v lastnem domu počuti skorajda kot gostja? Kako se napetost v nadaljevanju zgodbe razreši? Se vam zdita Hildino »moško obnašanje« in njena družbena vloga (poklic vodovodarke) v skladu z vašimi pričakovanji glede na njen biološki spol? Svojo opredelitev utemeljite. Primerjajte razmerje med Vanjo in Hildo s podobnim istospolnim razmerjem v kateri od zgodb iz knjige Česa nisem nikoli razumela na vlaku (npr. Aranžma, Tudi potovanja so zdaj ugodna, Podzemna).

